

Artur Dariusz Kubacki

**SŁOWNIK
Z ZAKRESU KONTROLI
FINANSOWO-KSIĘGOWEJ
NIEMIECKO-POLSKI
POLSKO-NIEMIECKI**

**WÖRTERBUCH
FÜR FINANZ- UND
BUCHPRÜFUNG
DEUTSCH-POLNISCH
POLNISCH-DEUTSCH**

**Terminologia i dokumentacja
finansowo-księgową w przekładzie
Terminologie und Fachübersetzungen
aus dem Finanzwesen und der Buchhaltung**

3. WYDANIE

Artur Dariusz Kubacki

**SŁOWNIK
Z ZAKRESU KONTROLI
FINANSOWO-KSIĘGOWEJ
NIEMIECKO-PÓLSKI
PÓLSKO-NIEMIECKI**

**WÖRTERBUCH
FÜR FINANZ- UND
BUCHPRÜFUNG
DEUTSCH-POLNISCH
POLNISCH-DEUTSCH**

Terminologia i dokumentacja
finansowo-księgową w przekładzie

Terminologie und Fachübersetzungen
aus dem Finanzwesen und der Buchhaltung

3. WYDANIE

zmienione i uzupełnione

 Wolters Kluwer

WARSZAWA 2021

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Recenzent
Dr hab. Piotr Sulikowski, prof. us

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Adam Choiński

Korekta
Małgorzata Bochwic-Ivanovska

Projekt okładki i stron tytułowych
Wojtek Kwiecień-Janikowski

prawoLubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2021

ISBN 978-83-8223-308-7
3. wydanie zmienione i uzupełnione

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI / INHALTSVERZEICHNIS

Przedmowa	9
Vorwort	11
Objaśnienia dotyczące budowy hasel	13
Erläuterungen zur Struktur der Stichwörter	14
Wykaz regulacji i norm dotyczących rachunkowości w Polsce i krajach niemieckojęzycznych z tłumaczeniem / Verzeichnis der Vorschriften und Normen zur Rechnungslegung in Polen und deutschsprachigen Ländern einschließlich Übersetzungen	15
Międzynarodowe Standardy Rachunkowości / Internationale Rechnungslegungsstandards	15
Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej / International Financial Reporting Standards	17
Interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej / Interpretationen des International Financial Reporting Interpretations Committee	18
Interpretacje Stałego Komitetu ds. Interpretacji / Interpretationen des Standing Interpretations Committee	19
Krajowe standardy rachunkowości oraz regulacje ustawowe / Nationale Rechnungslegungsstandards und gesetzliche Normen	20
Wykaz skrótów i skrótowców niemieckich, angielskich i łacińskich z tłumaczeniem / Verzeichnis der deutschen, englischen und lateinischen Abkürzungen und Kurzwörter einschließlich Übersetzungen	21
Wykaz skrótów i skrótowców polskich, angielskich i łacińskich z tłumaczeniem / Verzeichnis der polnischen, englischen und lateinischen Abkürzungen und Kurzwörter einschließlich Übersetzungen	38
Słownik specjalistyczny niemiecko-polski / Fachwörterbuch deutsch-polnisch	55
Słownik specjalistyczny polsko-niemiecki / Fachwörterbuch polnisch-deutsch	151
Załączniki / Anlagen	245
1. Wyciąg z niemieckiego planu kont / Auszug aus einem deutschen Kontenplan	247
2. Wyciąg z austriackiego planu kont / Auszug aus einem österreichischen Kontenplan	251
3. Wyciąg ze szwajcarskiego planu kont / Auszug aus einem schweizerischen Kontenplan	264
4. Wyciąg z polskiego planu kont / Auszug aus einem polnischen Kontenplan	269
5. Bilans według niemieckiego Kodeksu handlowego / Bilanz nach deutschem Handelsgesetzbuch	282
6. Bilans według austriackiego Kodeksu handlowego / Bilanz nach österreichischem Unternehmensgesetzbuch	285
7. Bilans według szwajcarskiego Kodeksu cywilnego: Prawo zobowiązań / Bilanz nach schweizerischem Zivilgesetzbuch: Obligationenrecht	288
8. Bilans według polskiej ustawy o rachunkowości/ Bilanz nach polnischem Rechnungslegungsgesetz	290

9. Rachunek zysków i strat (wariant porównawczy) według niemieckiego Kodeksu handlowego / Gewinn- und Verlustrechnung (Gesamtkostenverfahren) nach deutschem Handelsgesetzbuch	295
10. Rachunek zysków i strat (wariant kalkulacyjny) według niemieckiego Kodeksu handlowego / Gewinn- und Verlustrechnung (Umsatzkostenverfahren) nach deutschem Handelsgesetzbuch	297
11. Rachunek zysków i strat (wariant porównawczy) według austriackiego Kodeksu handlowego / Gewinn- und Verlustrechnung (Gesamtkostenverfahren) nach österreichischem Unternehmensgesetzbuch	298
12. Rachunek zysków i strat (wariant kalkulacyjny) według austriackiego Kodeksu handlowego / Gewinn- und Verlustrechnung (Umsatzkostenverfahren) nach österreichischem Unternehmensgesetzbuch	301
13. Rachunek zysków i strat (wariant porównawczy) według szwajcarskiego Kodeksu cywilnego: Prawo zobowiązań / Produktionserfolgsrechnung nach schweizerischem Zivilgesetzbuch: Obligationenrecht	303
14. Rachunek zysków i strat (wariant kalkulacyjny) według szwajcarskiego Kodeksu cywilnego: Prawo zobowiązań / Absatzerfolgsrechnung nach schweizerischem Zivilgesetzbuch: Obligationenrecht	304
15. Rachunek zysków i strat (wariant porównawczy) według polskiej ustawy o rachunkowości / Gewinn- und Verlustrechnung (Gesamtkostenverfahren) nach polnischem Rechnungslegungsgesetz	305
16. Rachunek zysków i strat (wariant kalkulacyjny) według polskiej ustawy o rachunkowości / Gewinn- und Verlustrechnung (Umsatzkostenverfahren) nach polnischem Rechnungslegungsgesetz	308
17. Rachunek przepływów pieniężnych (metoda bezpośrednia) według niemieckich standardów rachunkowości (DRS nr 2) / Kapitalflussrechnung (direkte Methode) nach Deutschen Rechnungslegungsstandards (DRS Nr. 2)	310
18. Rachunek przepływów pieniężnych (metoda pośrednia) według niemieckich standardów rachunkowości (DRS nr 2) / Kapitalflussrechnung (indirekte Methode) nach Deutschen Rechnungslegungsstandards (DRS Nr. 2)	312
19. Rachunek przepływów pieniężnych (metoda bezpośrednia) według austriackiego Kodeksu handlowego / Geldflussrechnung (direkte Methode) nach österreichischem Unternehmensgesetzbuch	314
20. Rachunek przepływów pieniężnych (metoda pośrednia) według austriackiego Kodeksu handlowego / Geldflussrechnung (indirekte Methode) nach österreichischem Unternehmensgesetzbuch	321
21. Rachunek przepływów pieniężnych (metoda bezpośrednia) według szwajcarskich standardów rachunkowości (Swiss GAAP FER nr 4) / Geldflussrechnung (direkte Methode) nach Schweizerischen Fachempfehlungen zur Rechnungslegung (Swiss GAAP FER Nr. 4)	328
22. Rachunek przepływów pieniężnych (metoda pośrednia) według szwajcarskich standardów rachunkowości (Swiss GAAP FER nr 4) / Geldflussrechnung (indirekte Methode) nach Schweizerischen Fachempfehlungen zur Rechnungslegung (Swiss GAAP FER Nr. 4)	329
23. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych według międzynarodowych standardów rachunkowości (MSR nr 7) / Konzernkapitalflussrechnung nach Internationalen Rechnungslegungsstandards (IAS Nr. 7)	331

24. Rachunek przepływów pieniężnych (metoda bezpośrednia) według polskiej ustawy o rachunkowości / Kapitalflussrechnung (direkte Methode) nach polnischem Rechnungslegungsgesetz	334
25. Rachunek przepływów pieniężnych (metoda pośrednia) według polskiej ustawy o rachunkowości / Kapitalflussrechnung (indirekte Methode) nach polnischem Rechnungslegungsgesetz	337
26. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym według niemieckich standardów rachunkowości (DRS nr 7) / Konzerneigenkapitalspiegel nach Deutschen Rechnungslegungsstandards (DRS Nr. 7)	340
27. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym według austriackiego Kodeksu handlowego / Konzerneigenkapitalspiegel nach österreichischem Unternehmensgesetzbuch	342
28. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym według szwajcarskich standardów rachunkowości Swiss GAAP FER 24 / Konzerneigenkapitalnachweis nach schweizerischen Fachempfehlungen zur Rechnungslegung Swiss GAAP FER Nr. 24	344
29. Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym według międzynarodowych standardów rachunkowości (MSR nr 1) / Eigenkapitalspiegel nach International Accounting Standards (IAS Nr. 1)	346
30. Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym według polskiej ustawy o rachunkowości / Eigenkapitalspiegel nach polnischem Rechnungslegungsgesetz	347

Wzory niemieckojęzycznych i polskich tekstów z zakresu finansów i księgowości z tłumaczeniem / Muster deutschsprachiger und polnischer Texte aus der Finanz- und Buchprüfung einschließlich Übersetzungen	351
--	------------

Dokumenty bankowe / Bankendokumente	353
1. Wyciąg z rachunku bankowego [D] / Kontoauszug [D]	353
2. Wyciąg z rachunku bankowego [A] / Kontoauszug [A]	358
3. Wyciąg z rachunku bankowego [CH] / Kontoauszug [CH]	360
4. Wyciąg z rachunku bankowego [PL] / Kontoauszug [PL]	363
5. Zlecenie stałe [D] / Dauerauftrag [D]	367
6. Zlecenie stałe [A] / Dauerauftrag [A]	369
7. Zlecenie stałe [CH] / Dauerauftrag [CH]	371
8. Zlecenie stałe [PL] / Dauerauftrag [PL]	375
9. Polecenie zapłaty [D] / Lastschrift [D]	377
10. Polecenie zapłaty [A] / Lastschrift [A]	379
11. Polecenie zapłaty [CH] / Lastschrift [CH]	381
12. Polecenie zapłaty [PL] / Lastschrift [PL]	383
Dokumenty sprzedaży / Verkaufsdokumente	385
13. Faktura VAT [D] / Rechnung mit MwSt.-Ausweis [D]	385
14. Faktura VAT [A] / Rechnung mit MwSt.-Ausweis [A]	387
15. Faktura VAT [CH] / Rechnung mit MwSt.-Ausweis [CH]	389
16. Faktura VAT [PL] / Rechnung mit MwSt.-Ausweis [PL]	391
17. Rachunek [D] / Rechnung [D]	393
18. Rachunek [A] / Rechnung [A]	395
19. Rachunek [CH] / Rechnung [CH]	397
20. Rachunek [PL] / Rechnung [PL]	399

Dokumenty płacowe / Lohn- und Gehaltsdokumente	401
21. Pasek płacowy [D] / Lohn-/Gehaltsabrechnung [D]	401
22. Pasek płacowy [A] / Lohn-/Gehaltsabrechnung [A]	404
23. Pasek płacowy [CH] / Lohn-/Gehaltsabrechnung [CH]	406
24. Pasek płacowy [PL] / Lohn-/Gehaltsabrechnung [PL]	408
Dokumenty podatkowe / Steuerdokumente	410
25. Certyfikat rezydencji [D] / Ansässigkeitsbescheinigung [D]	410
26. Certyfikat rezydencji [A] / Ansässigkeitsbescheinigung [A]	414
27. Certyfikat rezydencji [CH] / Ansässigkeitsbescheinigung [CH]	418
28. Certyfikat rezydencji [PL] / Ansässigkeitsbescheinigung [PL]	420
29. Informacja roczna o dochodach dla pracownika [D] / Lohnsteuerbescheinigung für den Arbeitnehmer [D]	424
30. Informacja roczna o dochodach dla pracownika [A] / Lohnsteuerbescheinigung für den Arbeitnehmer [A]	426
31. Informacja roczna o dochodach dla pracownika [CH] / Lohnsteuerbescheinigung für den Arbeitnehmer [CH]	431
32. Informacja roczna o dochodach dla pracownika [PL] / Lohnsteuerbescheinigung für den Arbeitnehmer [PL]	434
33. Zaświadczenie o niezaleganiu w podatkach [D] / Bescheinigung in Steuersachen [D]	440
34. Zaświadczenie o niezaleganiu w podatkach [A] / Bescheinigung in Steuersachen [A]	445
35. Zaświadczenie o niezaleganiu w podatkach [CH] / Bescheinigung in Steuersachen [CH] ...	447
36. Zaświadczenie o niezaleganiu w podatkach (PL) / Bescheinigung in Steuersachen [PL]	449
Dokumenty rachunkowe / Rechnungslegungsdokumente	455
37. Opinia biegłego rewidenta bez zastrzeżeń [D] / Uneingeschränkter Bestätigungsvermerk des Abschlussprüfers [D]	455
38. Opinia biegłego rewidenta bez zastrzeżeń [A] / Uneingeschränkter Bestätigungsvermerk des Abschlussprüfers [A]	459
39. Opinia biegłego rewidenta bez zastrzeżeń [CH] / Uneingeschränkter Bestätigungsvermerk des Abschlussprüfers [CH]	462
40. Opinia biegłego rewidenta bez zastrzeżeń [PL] / Uneingeschränkter Bestätigungsvermerk des Abschlussprüfers [PL]	466
Bibliografia	471
Literatura przedmiotu	471
Przekłady i omówienia polskich i niemieckich aktów prawnych	473
Słowniki polecane do przekładu tekstów ekonomicznych	474

PRZEDMOWA

Niniejsza praca leksykograficzna stanowi trzecie – znacznie zmienione – wydanie specjalistycznego *Słownika z zakresu kontroli finansowo-księgowej niemiecko-polskiego, polsko-niemieckiego*, który ukazał się w roku 2006 (pierwsze wydanie) oraz w roku 2013 (drugie wydanie) i cieszył dużym powodzeniem wśród czytelników, a w szczególności studentów translatoryki, kandydatów na tłumacza przysięgłego, a także pracowników działów księgowości w niemieckojęzycznych firmach w Polsce. Podobnie jak jego poprzednik, obejmuje on terminologię z zakresu wybranych dziedzin ekonomii, a zwłaszcza rachunkowości, księgowości, podatków i kontroli finansowo-księgowej (audytu). Po poszerzeniu zawartości słownika niniejsze wydanie zawiera ponad 10 000 haseł zaczerpniętych zarówno z teorii nauk ekonomicznych, jak i z codziennej praktyki gospodarczej. Ich źródłem były między innymi polskie i niemieckojęzyczne podręczniki do mikro- i makroekonomii, prasa ekonomiczna oraz wymienione na początku słownika regulacje i normy dotyczące rachunkowości, stosowane w Polsce oraz w Niemczech, Austrii i Szwajcarii (Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, Niemieckie Standardy Rachunkowości, Szwajcarskie Standardy Rachunkowości, niemiecki Kodeks handlowy, austriacki Kodeks handlowy, szwajcarski Kodeks cywilny z prawem zobowiązań, polska Ustawa o rachunkowości). W szerokim zakresie uwzględniono również charakterystyczną dla dziedziny ekonomii terminologię Unii Europejskiej, zwłaszcza nomenklaturę dotyczącą europejskich instytucji finansowych.

W załączniku do słownika umieszczono – w formie tabelarycznej – najważniejsze dla każdego księgowego narzędzia służące do sporządzenia (skonsolidowanego) sprawozdania finansowego, czyli niemieckojęzyczne i polskie wzory planu kont, bilansu, rachunku zysków i strat, zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym oraz sprawozdania z przepływu środków pieniężnych. Przy opracowywaniu wyżej wymienionych narzędzi skorzystano z aktualnych niemieckojęzycznych i polskich aktów prawnych (ustaw i rozporządzeń), w których ustawodawca podał wytyczne dotyczące prawidłowego sporządzania dokumentów sprawozdawczych.

Nowym elementem słownika są wzory niemieckojęzycznych i polskich tekstów z zakresu finansów i księgowości wraz z ich tłumaczeniem. Z tego typu dokumentami mają najczęściej do czynienia pracownicy działu księgowości, którzy – aby je prawidłowo zaksięgować – muszą przełożyć je na język polski lub język niemiecki, w zależności od tego, w jakim języku prowadzona jest księgowość w danej firmie. Aby im w tym pomóc, przygotowano pięć grup reprezentatywnych dokumentów obejmujących łącznie czterdzieści wzorców tekstowych wraz z ich tłumaczeniami. Wśród nich znalazły się takie dokumenty, jak: zlecenie stałe, polecenie zapłaty, wyciąg z rachunku bankowego, rachunek oraz faktura VAT, pasek płacowy, certyfikat rezydencji, informacja roczna o dochodach dla pracownika, zaświadczenie o niezaleganiu w podatkach oraz opinia biegłego rewidenta (ten ostatni z wymienionych dokumentów wraz z tłumaczeniem stanowił ostatni załącznik w drugim wydaniu słownika).

Zestawiając załączniki, kierowano się zasadą, że niemieczyna jest językiem pluricentrycznym, a więc językiem, który posiada kilka wariantów obowiązujących w różnych państwach niemiecko-

języcznych. Czytelnicy znajdą tu zatem dokumenty nie tylko z Niemiec, lecz także z Austrii i Szwajcarii, a ponadto dla porównania ich odpowiedniki obowiązujące w Polsce. W ten sposób zestawiono paralelnie polskie i niemieckojęzyczne dokumenty bankowe, płacowe, podatkowe, rachunkowe oraz w zakresie sprzedaży, które przełożono odpowiednio na język polski lub język niemiecki.

Dodatkowo na początku słownika umieszczono spis ponad 1200 fachowych oraz powszechnych skrótów i skrótowców niemieckich, angielskich, łacińskich i polskich wraz z ich tłumaczeniem, stosowanych najczęściej w praktyce zawodowej księgowych, doradców podatkowych i biegłych rewidentów. Zebrane formy skrócone zwykle dotyczą różnych zdarzeń gospodarczych księgowanych na poszczególnych kontach, nazw instytucji finansowych, nazw aktów prawnych oraz zaleceń branżowych, pozycji w bilansach, rachunkach zysków i strat i innych sprawozdaniach księgowo-finansowych. Należy podkreślić, że wiele z nich odnosi się również do instytucji finansowych działających w obrębie Unii Europejskiej.

Zrezygnowano w słowniku z dwujęzycznego indeksu zawodów i specjalności, który tematycznie nie jest związany z materiałą będącą jego przedmiotem. Dla zainteresowanych jest on dostępny w mojej publikacji *Klasyfikacje statystyczne w przekładzie na język niemiecki* (Warszawa 2009).

Na koniec pragnę serdecznie podziękować mojej doktorantce Beacie Podlaskiej za okazaną mi pomoc w wyszukaniu niemieckojęzycznych tekstów specjalistycznych oraz konsultacje terminologiczne.

Mam nadzieję, że trzecia, poprawiona i znacznie wzbogacona wersja niniejszego słownika spotka się również z życzliwym przyjęciem jego użytkowników, tj. tłumaczy lub adeptów tego zawodu, osób zajmujących się księgowością, doradztwem podatkowym lub finansowym oraz audytem, a także przedsiębiorców współpracujących z firmami z krajów niemieckojęzycznych.

Jednocześnie mam świadomość, że mimo ogromnego zaangażowania w pracę nad słownikiem zapewne nie udało mi się uniknąć niedociągnięć, będę zatem wdzięczny Czytelnikom za wszelkie wskazówki, sugestie, rady i propozycje uzupełnień. Informacje takie można przysyłać na adres redakcji lub e-mail: kubart@post.pl.

Artur Dariusz Kubacki

VORWORT

Dieses lexikographische Werk stellt die dritte – stark geänderte – Auflage meines *Fachwörterbuchs zur Finanz- und Buchprüfung Deutsch-Polnisch, Polnisch-Deutsch* dar, das 2006 (erste Auflage) und 2013 (zweite Auflage) erschienen ist und sich großer Beliebtheit bei den Lesern, insbesondere bei Studenten der Translatorik, Anwärtern auf den Beruf eines vereidigten Übersetzers und Dolmetschers sowie Mitarbeitern von Buchhaltungsabteilungen deutschsprachiger Unternehmen in Polen, erfreut hat. Ähnlich wie sein Vorgänger umfasst das Wörterbuch die Terminologie ausgewählter Bereiche der Wirtschaft, insbesondere Rechnungswesen, Buchhaltung, Steuern sowie Finanz- und Buchprüfung (Audit). Nach Erweiterung des Inhalts des Wörterbuches enthält diese Ausgabe mehr als 10.000 Einträge, die sowohl der wirtschaftswissenschaftlichen Theorie als auch der täglichen Geschäftspraxis entnommen sind. Die Quellen dafür waren polnische und deutschsprachige Lehrbücher zur Mikro- und Makroökonomie, Wirtschaftspresse wie auch die in Polen, Deutschland, Österreich und der Schweiz angewandten Vorschriften und Normen zur Rechnungslegung (Internationale Rechnungslegungsstandards, International Financial Reporting Standards, Deutsche Rechnungslegungsstandards, Schweizerische Fachempfehlungen zur Rechnungslegung, deutsches Handelsgesetzbuch, österreichisches Handelsgesetzbuch [gegenwärtig: Unternehmensgesetzbuch], Schweizerisches Zivilgesetzbuch einschließlich Obligationenrecht, polnisches Rechnungslegungsgesetz). Auch die für den Bereich der Wirtschaftswissenschaften typische Terminologie der Europäischen Union, insbesondere die Nomenklatur der europäischen Finanzinstitutionen, wurde im Wörterbuch im breiten Umfang berücksichtigt.

In der Anlage zum Wörterbuch sind in tabellarischer Form die für jeden Buchhalter wichtigsten Hilfsmittel zur Erstellung eines (konsolidierten) Jahresabschlusses, d. h. deutschsprachige und polnische Muster des Kontenplans, der Bilanz, der Gewinn- und Verlustrechnung, der Eigenkapitalveränderungsrechnung und der Kapitalflussrechnung zu finden. Bei Erarbeitung dieser Hilfsmittel wurde auf aktuelle deutschsprachige und polnische Rechtsakte (Gesetze und Verordnungen) zurückgegriffen, in denen der Gesetzgeber Richtlinien für eine ordnungsgemäße Erstellung von Jahresabschlussdokumenten vorgegeben hat.

Als neues Element des Wörterbuchs gelten die Muster deutscher und polnischer Texte aus dem Bereich des Finanz- und Rechnungswesens sowie deren Übersetzungen. Mit diesen Unterlagen kommen die Mitarbeiter der Buchhaltungsabteilungen am häufigsten in Berührung. Um sie korrekt zu verbuchen, müssen die Texte ins Polnische oder Deutsche übersetzt werden, je nachdem, in welcher Sprache die Buchhaltung des jeweiligen Unternehmens geführt wird. Um ihnen dabei zu helfen, wurden fünf Gruppen repräsentativer Dokumente zusammengestellt, die insgesamt vierzig Textvorlagen einschließlich ihrer Übersetzungen umfassen. Dazu gehören unter anderem solche Textsorten wie: Dauerauftrag, Lastschrift, Kontoauszug, Rechnung, Rechnung mit ausgewiesener Mehrwertsteuer, Lohn-/Gehaltsabrechnung, Ansässigkeitsbescheinigung, Lohnsteuerbescheinigung für den Arbeitnehmer, Bescheinigung in Steuersachen und Bestätigungsvermerk eines Abschlussprüfers (das

letztenannte Dokument samt Übersetzung war bereits im Anhang zu der zweiten Auflage des Wörterbuchs vorhanden).

Bei Erstellung der Anlagen galt das Prinzip, dass Deutsch eine plurizentrische Sprache ist, d. h. eine Sprache, die in verschiedenen deutschsprachigen Ländern eigene Varietäten hat. Daher finden die Leser hier nicht nur Unterlagen aus Deutschland, sondern auch aus Österreich und der Schweiz und überdies zum Vergleich ihre in Polen geltenden Entsprechungen. Auf diese Art und Weise werden polnische und deutschsprachige Bank-, Lohn-/Gehalts-, Steuer-, Buchhaltungs- und Verkaufsdokumente parallel zusammengestellt und entsprechend ins Polnische bzw. Deutsche übersetzt.

Darüber hinaus befindet sich am Anfang des Wörterbuchs ein Verzeichnis mit über 1.200 fachlichen und allgemeinen deutschen, englischen, lateinischen und polnischen Abkürzungen und Kurzwörtern einschließlich ihrer Übersetzungen, die in der Berufspraxis von Buchhaltern, Steuerberatern und Abschlussprüfern am häufigsten zur Anwendung kommen. Die gesammelten Kurzformen beziehen sich in der Regel auf verschiedene Geschäftsvorfälle, die auf bestimmten Konten verbucht werden, oder betreffen die Namen von Finanzinstitutionen, Rechtsakten, Branchenempfehlungen und Posten in der Bilanz, Gewinn- und Verlustrechnung und in anderen Buchhaltungs- und Finanzberichten. Zu betonen ist, dass viele von ihnen auch Finanzinstitutionen betreffen, die innerhalb der Europäischen Union tätig sind.

Im Wörterbuch wurde allerdings von einem zweisprachigen Verzeichnis der Berufe und Fachgebiete abgesehen, das mit dem Gegenstand des Wörterbuchs thematisch wenig zu tun hat. Für alle Interessenten steht meine Publikation *Die statistischen Klassifikationen in deutscher Übersetzung* (Warszawa 2009) zur Verfügung.

Abschließend möchte ich mich bei meiner Doktorandin Beata Podlaska für ihre Hilfe bei der Suche nach deutschsprachigen Fachtexten und terminologische Überlegungen recht herzlich bedanken.

Ich hoffe, dass die dritte, verbesserte und wesentlich erweiterte Version meines Wörterbuchs auch von seinen Benutzern begrüßt wird, d. h. von Übersetzern und Dolmetschern oder Anwältern auf diesen Beruf, von Personen, die im Bereich Buchhaltung, Steuer- oder Finanzberatung und Wirtschaftsprüfung tätig sind, sowie von Unternehmern, die mit Firmen aus dem deutschsprachigen Raum zusammenarbeiten.

Gleichzeitig bin ich mir dessen bewusst, dass es mir trotz meines großen Engagements für die Arbeit am Wörterbuch wahrscheinlich nicht gelungen ist, Unzulänglichkeiten zu vermeiden, sodass ich den Lesern für alle Tipps, Anregungen, Ratschläge und Ergänzungsvorschläge dankbar bin. Sämtliche Informationen können Sie an die Anschrift der Redaktion oder direkt an meine E-Mail-Adresse kubart@post.pl senden.

Artur Dariusz Kubacki

WYKAZ SKRÓTÓW I SKRÓTOWCÓW NIEMIECKICH, ANGIELSKICH I ŁACIŃSKICH Z TŁUMACZENIEM / VERZEICHNIS DER DEUTSCHEN, ENGLISCHEN UND LATEINISCHEN ABKÜRZUNGEN UND KURZWÖRTER EINSCHLIESSLICH ÜBERSETZUNGEN

a. A.	– auf Anfrage = na zapytanie
a. B.	– auf Bestellung = na zamówienie
AB	– Anfangsbestand = stan początkowy (np. konta)
ABE	– allgemeine Betriebserlaubnis = świadectwo homologacji
ABl.	– Amtsblatt = dziennik urzędowy
Abk.	– Abkürzung = skrót
ABM	– Arbeitsbeschaffungsmaßnahme = prace interwencyjne
Abs.	– Absatz = zbyt, sprzedaż; ustęp
Abs.	– Absender = odbiorca
Abt.	– Abteilung = dział, oddział
abzgl.	– abzüglich = z potrąceniem, z odliczeniem, potrącając, odliczając, minus
A. d. V.	– Aussetzung der Vollziehung = wstrzymanie wykonania decyzji
ADV	– automatische Datenverarbeitung = automatyczne przetwarzanie danych
AfA	– Absetzung für Abnutzung = amortyzacja, umorzenie
AG	– Aktiengesellschaft = spółka akcyjna
AGB	– Allgemeine Geschäftsbedingungen = ogólne warunki handlowe
AGB	– Arbeitsgesetzbuch = Kodeks pracy
AGBG	– Gesetz zur Regelung der allgemeinen Geschäftsbedingungen = niemiecka ustawa regulująca ogólne warunki handlowe
AHK	– Anschaffungs- oder Herstellungskosten = cena nabycia lub wytworzenia
ak./AK	– altkatholisch = wyznanie starokatolickie
AK	– Anschaffungskosten = cena nabycia
AKA	– Ausfuhrkredit-Gesellschaft = nazwa specjalnego banku finansującego eksport z siedzibą we Frankfurcie nad Menem
Akk.	– Akkreditiv = akredytywa
akt.	– aktiv = czynny
AktG	– Aktiengesetz = niemiecka ustawa o spółkach akcyjnych
AKV	– Allgemeine Kreditvereinbarungen = Ogólne Porozumienie o Zaciąganiu Kredytów
AL	– Auslieferungslager = magazyn wysyłkowy
allg.	– allgemein = powszechny, ogólny
a. n. g.	– anderweitig nicht genannt = gdzie indziej niesklasyfikowane
Anh.	– Anhang = załącznik; informacja dodatkowa

a. o.	– außerordentlich = nadzwyczajny
AO	– Abgabenordnung = Ordynacja podatkowa
apl.	– außerplanmäßig = nieplanowany, pozaplanowy
AR	– Abschlagsrechnung = faktura częściowa, faktura zaliczkowa
AR	– Ausgangsrechnung = faktura sprzedaży
AR	– Aufsichtsrat = rada nadzorcza
aRAP	– aktive Rechnungsabgrenzungsposten = czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów
Art.	– Artikel = artykuł
AS-Fonds	– Altersvorsorge-Sondervermögen = wyodrębniony (odrębny) fundusz inwestycyjny na poczet zaopatrzenia emerytalnego
AStG	– Außensteuergesetz = niemiecka ustawa o opodatkowaniu międzynarodowych zdarzeń gospodarczych
ATZ LE	– Altersteilzeit Lohnempfänger = skrócony czas pracy pracowników fizycznych w wieku przedemerytalnym
a. u. R.	– auf unsere Rechnung = na nasz rachunek
AV	– Anlagevermögen = aktywa trwałe
AV	– Auslandsvertretung = przedstawicielstwo zagraniczne
AVB	– Allgemeine Versicherungsbedingungen = ogólne warunki ubezpieczenia (OWU)
AW	– Arbeitswert = jednostka czasu pracy
AWA	– Allensbacher Werbeträgeranalyse = studium wydawane przez Instytut Demoskopii w Allensbach
AWG	– Außenwirtschaftsgesetz = niemiecka ustawa o stosunkach gospodarczych z zagranicą
AZ	– Anzahlung = zaliczka
Az./AZ	– Aktenzeichen = sygnatura akt, znak sprawy
BA	– Bundesagentur für Arbeit = Federalna Agencja Pracy
BAB	– Betriebsabrechnungsbogen = arkusz rozliczeniowy kosztów
BAKred	– Bundesaufsichtsrat für das Kreditwesen = Federalny Urząd Nadzoru Bankowości
BAV	– Bundesaufsichtsrat für das Versicherungswesen = Federalny Urząd Nadzoru Ubezpieczeń
b. a. w.	– bis auf Weiteres = na czas nieokreślony
BB	– Betriebsberater = zawodowy doradca w sprawach funkcjonowania jednostki (firmy)
BB	– Betriebs-Berater (nazwa czasopisma)
BEP	– Break-Even-Punkt, Gewinnschwelle, Nutzenschwelle = próg rentowności
ber.	– berichtigt = poprawiony, skorygowany
Best.	– Bestellung = zamówienie
BewG	– Bewertungsgesetz = niemiecka ustawa o zasadach wyceny przedmiotów majątkowych dla celów podatkowych
bez.	– bezahlt = zapłacono
Bez.	– Bezeichnung = oznaczenie, nazwa
b. F.	– bereinigte Fassung = tekst jednolity
BFH	– Bundesfinanzhof = Federalny Trybunał Finansowy
Bg.	– Bogen = arkusz

A

Abbruchkosten *pl* koszty *pl* rozbiórki

abbuchen odpisywać, wyksięgowywać, obciążać konto (= *Konto belasten*)

Abbuchung *f* odpisanie *n*, odpis *m*, wyksięgowanie *n*

~ **aus gewährten Rabatten** odpis z tytułu udzielonych rabatów

Abfall *m* odpady *pl*

verwendbarer ~ odpady użytkowe

Abfertigung *f* wysyłka *f*

Abfindung *f* odszkodowanie *n*, odprawa *f*

~ **bei Entlassung** odszkodowanie przy zwolnieniu z pracy

Abfindungszahlung *f* zapłata *f* odszkodowania

abführen odprowadzać

Steuern an das Finanzamt ~ odprowadzać podatki do urzędu skarbowego

Abgabe *f* danina *f*, opłata *f*, podatek *m*, świadczenie *n*, złożenie *n*

öffentliche ~n daniny publiczne

~ **auf das Grundvermögen** podatek od nieruchomości

~ **der Steuererklärung** złożenie deklaracji podatkowej

abgabefrei wolny od podatku, niepodlegający opodatkowaniu

Abgabenordnung *f* ordynacja *f* podatkowa

Abgang *m* storno *n*, zmniejszenie *n*, rozchód *m*

~ **des Anlagevermögens** rozchód składnika aktywów

~ **des Vermögensbestandteils** rozchód składnika majątku

abgeben zbywać

Abgeld *n* rabat *m*

Abgeltung *f* spłata *f*

Abgleich *m* uzgodnienie *n*, wyrównanie *n*

abgrenzen odgraniczać, rozgraniczać w czasie

Abgrenzung *f* odgraniczenie *n*, rozgraniczenie *n* w czasie

kostenrechnerische ~ rozgraniczenie wynikające z rachunku kosztów

periodengerechte ~ zasada memoriałowa

unternehmensbezogene ~ rozgraniczenie odnoszące się do przedsiębiorstwa

zeitliche ~ rozgraniczenie w czasie

abheben podejmować, wycofywać, wypłacać

Abhebung *f* podjęcie *n*, wycofanie *n*, wypłata *f*

~ **eines Betrages** podjęcie sumy z konta

Abholrabatt *m* rabat *m* za odbiór

Abkommen *n* umowa *f*, porozumienie *n*, traktat *m*

~ **brechen** zerwać umowę

~ **ratifizieren** ratyfikować umowę

~ **unterzeichnen** podpisać umowę

~ **verhandeln** negocjować umowę

~ **verletzen** naruszyć umowę

Ablage *f* akta *pl*

Abläss *m* zniżka *f*

Ablaufdatum *n* data *f* zamknięcia ksiąg

Ablaufdiagramm *n* diagram *m* (wykres *m*) przebiegu operacji

ablaufen przekraczać termin, wygasać

Ablehnung *f* odmowa *f*, wyłączenie *n*, oddalenie *n*

~ **eines Antrags** oddalenie wniosku

Ablösung *f* amortyzacja *f*

Abnehmer *m* odbiorca *m*, klient *m*

Abnutzung *f* zużycie *n*

technische ~ zużycie techniczne

Abrechnung *f* rozliczenie *n*

bargeldlose ~ rozliczenie bezgotówkowe

Abrechnungsbank *f* bank *m* obrachunkowy

Abrechnungsbeleg *m* dowód *m* księgowy rozliczeniowy

Abrechnungskammer *f* izba *f* rozliczeniowa, izba *f* obrachunkowa

Abrechnungskonto *n* konto *n* rozliczeniowe

Abrechnungspflicht *f* obowiązek *m* rozliczania się

Abrechnungszeitraum *m* okres *m* sprawozdawczy

Abrede *f* odmowa *f*

Abruf *m* wywołanie *n*

abrunden zaokrąglić w dół

Absage *f* odmowa *f*

~ **der Berücksichtigung der Forderung** odmowa uwzględnienia żądania

Absatz *m* zbytu *m*, sprzedaż *f*

Absatzdirektor *m* dyrektor *m* działu zbytu

Absatzhelfer *m* pomocnik *m* w sprzedaży

Absatzkette *f* łańcuch *m* dystrybucyjny

Absatzkosten *pl* koszty *pl* zbytu

Absatzlager *n* magazyn *m* zbytu

Absatzmarkt *m* rynek *m* zbytu

Absatzmittler *m* pośrednik *m* sprzedaży

Absatzweg *m* kanał *m* dystrybucyjny

Abschlagsdividende *f* dywidenda *f* tymczasowa, dywidenda *f* zaliczkowa

Abschlagsrechnung *f* faktura *f* częściowa, faktura *f* zaliczkowa

Abschlagszahlung *f* płatność *f* zaliczkowa

~ **gemäß Projektfortschritt** płatności częściowe zgodnie z postępem prac

Abschluss *m* sprawozdanie *n* finansowe, sprawozdanie *n* roczne, bilans *m*, zamknięcie *n*, zawarcie *n*

~ **aufstellen** sporządzać sprawozdanie finansowe

~ **erstellen** sporządzać sprawozdanie finansowe

Abschlussbuchung *f* zapis *m* zamykający

Abschlussdatum *n* data *f* zamknięcia ksiąg

~ **der Berichtsperiode** data kończąca okres sprawozdawczy

Abschlusspreis *m* cena *f* ostateczna

Abschlussprüfer *m* biegły rewident *m*

Abschlussprüfung *f* badanie *n* sprawozdania finansowego, rewizja *f* ksiąg rachunkowych

Abschlusszahlung *f* zapłata *f* reszty należności

Abschöpfung *f* opłata *f* wyrównawcza, opłata *f* dodatkowa

abschreiben umarzać, odpisywać, spisywać, amortyzować

Abschreibung *f* odpis *m*, amortyzacja *f*, umorzenie *n*

~ **auf Wertverlust** odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości

~ **der Forderungen** odpis aktualizujący wartość należności

~ **immaterieller Anlagen** amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych

~ **en auf Anlagevermögen** amortyzacja środków trwałych

~ **en auf Finanzanlagen und auf Wertpapiere des Umlaufvermögens** odpisy aktualizujące wartość finansowego majątku trwałego oraz krótkoterminowych papierów wartościowych

~ **en auf Forderungen** amortyzacja należności

~ **en auf Vermögensgegenstände des Umlaufvermögens** amortyzacja składników majątku obrotowego

~ **en nach Leistungseinheiten** amortyzacja zgodna z jednostkami wydajności

allgemeine ~ ogólny odpis aktualizacyjny

aufgelaufene ~ **en auf das Sachanlagevermögen** umorzenie rzeczowych środków trwałych

außerplanmäßige ~ **en** amortyzacja nieplanowana

bisherige ~ dotychczasowe umorzenie

degressive ~ odpis amortyzacyjny degresywny, amortyzacja degresywna

indirekte ~ amortyzacja pośrednia

kalkulatorische ~ amortyzacja kalkulacyjna

kumulierte ~ amortyzacja narastająco, amortyzacja skumulowana

lineare ~ odpis amortyzacyjny liniowy, amortyzacja liniowa, amortyzacja równomierna

progressive ~ amortyzacja progresywna

zeitanteilige ~ amortyzacja podzielona w czasie

Abschreibungsaufwand *m* koszty *pl* amortyzacji majątku trwałego

Abschreibungsbetrag *m* kwota *f* amortyzacji

Abschreibungsdauer *f* okres *m* amortyzacji

Abschreibungsfrist *f* okres *m* amortyzacji

Abschreibungsjahresbetrag *m* roczna kwota *f* amortyzacji

Abschreibungskosten *pl* koszty *pl* amortyzacji

Abschreibungsmethode *f* metoda *f* obliczania amortyzacji

degressive ~ degresywna metoda amortyzacji, metoda amortyzacji degresywnej

lineare ~ liniowa metoda amortyzacji, metoda amortyzacji liniowej (równomiernej)

Abschreibungsplan *m* plan *m* amortyzacji

Abschreibungsrate *f* rata *f* amortyzacji

Abschreibungssatz *m* stawka *f* amortyzacyjna

Abschreibungstabelle *f* tabela *f* amortyzacyjna

- Abschreibungsverfahren** *n* metoda *f* obliczania amortyzacji
- Abschreibungswert** *m* wartość *f* amortyzowana
- Abschreibungszeitraum** *m* okres *m* amortyzacji
- Absender** *m* odbiorca *m*
- absetzen** umarzać, odliczyć
- Betriebsausgaben** ~ odliczyć koszty uzyskania przychodu przedsiębiorstwa
- Absetzung** *f* amortyzacja *f*, umorzenie *n*
~ **für Abnutzung** (AfA) amortyzacja *f*, umorzenie *n*
- absichern** asekurować, zabezpieczać
- Absichtserklärung** *f* list *m* intencyjny
- Absichtsréserven** *pl* rezerwy *pl* zamierzone
- abstimmen** uzgadniać
- Buch- und Bankguthabensaldo** ~ uzgadniać saldo księgowé
- Abstimmung** *f* uzgodnienie *n*
- Abteilung** *f* filia *f*, oddział *m*, wydział *m*, komórka *f*
~ **für die interne Kontrolle** komórka kontroli wewnętrznej
- Abteilungskonten** *pl* konta *pl* wydziałów
- abtragen** umarzać
- abtreten** cedować, odstępować
- Abtretung** *f* cesja *f*
~ **der Einlage** cesja wkładu
~ **der Forderung** przelew wierzytelności
~ **eines Anspruchs** cesja roszczenia
- abwälzen** przerzucać
- auf den Verbraucher** ~ przerzucać na konsumenta
- Abweichung** *f* nieścisłość *f*, odchylenie *n*
~ **von Allgemeinkosteneffizienz** odchylenie efektywności kosztów ogólnych
~ **von Arbeitskosten** odchylenie kosztów robocizny
~ **von der Arbeitsleistung** odchylenie wydajności pracy
~ **von Produktionsausmaß** odchylenie rozmiarów produkcji
~ **von Stoffpreisen** odchylenie ceny materiałów
- günstige** ~ odchylenie korzystne
- negative** ~ odchylenie ujemne
- positive** ~ odchylenie dodatnie
- ungünstige** ~ odchylenie niekorzystne
- verbundene** ~ odchylenie połączone
- Abweichungsanalyse** *f* analiza *f* odchyleń
- Abwertung** *f* dewaluacja *f*
- Abwesenheitszeit** *f* nieobecność *f*
vergütungspflichtige ~ nieobecność płatna
- Abwickler** *m* likwidator *m*
- Abwicklung** *f* likwidacja *f*, realizacja *f*
~ **des Zahlungsverkehrs** realizacja obrotu płatniczego
- abwicklungsreif** przeznaczony do likwidacji
- abzahlen** spłacać
- Abzahlung** *f* płatność *f* ratalna
- Abzahlungskauf** *m* sprzedaż *f* ratalna
- abziehen** odliczyć
- von der Steuer** ~ odliczyć od podatku
- Werbungskosten** ~ odliczyć koszty uzyskania przychodu
- abzinsen** dyskontować
- abzüglich** z potrąceniem, z odliczeniem, potrącając, odliczając, minus
- Abzug** *m* potrącenie *n*, odpis *m*
~ **üge vom Reingewinn im Geschäftsjahr (negativer Wert)** odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)
steuerliche ~üge odpisy podatkowe
- abzugsfähig** potrącalny
- Abzugssteuer** *f* podatek *m* potrącony u źródła przychodu podatnika
- addieren** sumować
- AfA** (Absetzung für Abnutzung) amortyzacja *f*, umorzenie *n*
bisherige ~ dotychczasowe umorzenie
- AfA-Tabelle** *f* tabela *f* amortyzacji, tabela *f* umorzenia
- Agent** *m* agent *m*, przedstawiciel *m* handlowy
- Agenturvertrag** *m* umowa *f* agencyjna
- Agio** *n* ažio *n*
~ **bei Ausgabe von Schuldverschreibungen** ažio listu zastawnego
- Agrarsteuer** *f* podatek *m* rolny
- Akkordarbeit** *f* praca *f* akordowa
- Akkordlohn** *m* wynagrodzenie *n* akordowe
- Akkordsatz** *m* akordowa stawka *f* płac
- Akkreditierung** *f* akredytycja *f*
- Akkreditiv** *n* akredytywa *f*
- Akkumulation** *f* akumulacja *f*
- Akte** *f* akt *m*, dokument *m*

Trzecie wydanie słownika zawiera ponad 10 000 haseł zaczerpniętych zarówno z teorii nauk ekonomicznych, jak i z codziennej praktyki gospodarczej. Zaprezentowano w nim niezbędne terminy i frazeologizmy z zakresu rachunkowości, księgowości, podatków oraz audytu.

Nowym elementem słownika są wzory niemieckojęzycznych i polskich tekstów dotyczących finansów i księgowości wraz z ich tłumaczeniami. Czytelnicy znajdą tu dokumenty nie tylko z Niemiec, lecz także z Austrii i Szwajcarii oraz ich odpowiedniki stosowane w Polsce. W publikacji zestawiono niemieckojęzyczne i polskie dokumenty bankowe, płacowe, podatkowe, rachunkowe oraz sprzedażowe, które przełożono odpowiednio na język polski lub niemiecki.

Książka zawiera wykaz regulacji i norm dotyczących rachunkowości, a także niemieckojęzyczne i polskie wzory planu kont, bilansu, rachunku zysków i strat, zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym oraz sprawozdania z przepływu środków pieniężnych wraz z tłumaczeniami.

Adresatami słownika są przede wszystkim praktykujący tłumacze przysięgli, tłumacze specjalistyczni, studenci germanistyki oraz kandydaci do zawodu tłumacza. Publikacja będzie pomocna przedsiębiorcom, księgowym, byłym rewidentom oraz doradcom podatkowym współpracującym z firmami z krajów niemieckojęzycznych. Może być również przydatna wykładowcom ekonomii, którzy nauczają rachunkowości i finansów w aspekcie porównawczym.

Artur Dariusz Kubacki – doktor habilitowany nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa; profesor Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie; tłumacz przysięgły języka niemieckiego; ekspert Polskiego Towarzystwa Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS oraz Lubelskiego Stowarzyszenia Tłumaczy; członek Stowarzyszenia Germanistów Polskich; w 2005 r. został powołany do Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych w Ministerstwie Sprawiedliwości, a w 2013 r. – do Państwowej Komisji Egzaminacyjnej przeprowadzającej egzamin na tłumacza przysięgłego; autor lub współautor wielu publikacji z dziedziny języka i przekładu specjalistycznego, w tym monografii *Tłumaczenie poświadczone. Status, kształcenie, warsztat i odpowiedzialność tłumacza przysięgłego* (Warszawa 2012).

9788382233087 W03P01

9 788382 233087

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: 801 04 45 45

ZAMÓWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

149,00 Zł (w tym 5% VAT)